

KREHKOSŤ FRAGILITY

DIVADELNÁ NITRA
23 – 28 SEPT
Medzinárodného festivalu
International Theatre Festival 2022

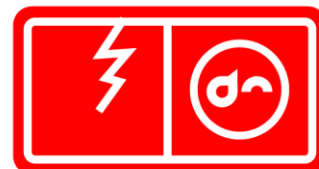
TLAČOVÁ SPRÁVA

26. 8. 2022

Program Divadelnej Nitry doplnia spoločensky angažované témy aj formálne experimenty

Zahraničný program 31. ročníka Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra doplní okrem už avizovaných predstavení česká performancia na hranici reálneho a virtuálneho sveta Virtual Ritual a španielska inscenácia o násilí páchanom na deťoch a mladistvých – Encyklopédia bolesti. I. diel: Zostane to medzi nami. Tvorbu kurátorky slovenského programu Márie Danadovej bude na festivale reprezentovať bábková inscenácia Svetlonos, ktorú nezávislý súbor Odivo vytvoril v spolupráci s bábkárom Ivanom Martinkom. Festival predstaví opäť aj domácu tvorbu nitrianskeho Divadla Andreja Bagara, tentoraz v podobe edukatívneho ekoprojektu Kým nastane ticho.

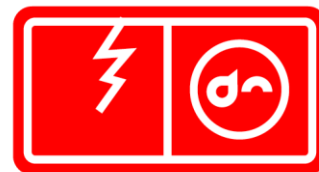
Český divadelný a vizuálny umelec **Jan Mocek** sa na nitrianskom festivale predstaví po prvýkrát. Jeho dielo **Virtual Ritual** zavedie divákov do paralelného sveta online videohier. Na prienikoch virtuálneho mesta Los Santos z počítačovej hry Grand Theft Auto a skutočného mesta – Prahy skúma tvorivý tím možnosti, ktoré virtuálne priestory ponúkajú, spôsoby, akými ich využívame, a zároveň spôsoby, akými ovplyvňujú reálne priestory. Účastníkmi hry sú urbanista Osamu Okamura, youtuber Atlet, fotografka a gamerka Adéla Vosičková. Trojica performerov sa ocitá v rôznych situáciách v rôznych priestoroch oboch miest a vytvára expertný gamingový panel, aby otestovala potenciál herného mesta. Táto originálna gamingová performancia tematizuje zmeny, ktoré videohry priniesli do nášho chápania reality. Kladie otázky:

Čo všetko môže byť predmetom hry? Aké pravidlá správania je možné prekročiť vo virtuálnom priestore a aké v realite? Akú rolu majú herné princípy v súčasnej spoločnosti? Tvorcovia sa dostávajú s využitím živého videa, 3D animácií a formátov YouTube aj do ulíc Nitry. V performancii tak na pozadí mesta pod Zoborom odhaľujú skryté prepojenia medzi skutočným a virtuálnym svetom. Jan Mocek sa o *Virtual Ritual* vyjadril: „V projekte objavujeme fenomén virtuálnych miest, v ktorých sa odohrávajú populárne videohry. Na takýchto digitálnych platformách sa stretávajú a spolu komunikujú denne milióny ľudí z celého sveta, takže je to svojím spôsobom nový spoločenský priestor, nové mesto, v ktorom platia iné pravidlá než v tom reálnom.“

Jan Mocek je divadelník a výtvarník momentálne pôsobiaci v Prahe. Vo svojich dielach pravidelne mieša prvky popkultúry, aktuálne spoločenské témy a osobnú skúsenosť. Svojou tvorbou sa snaží vypovedať o dobe, v ktorej žijeme, a súčasne divákovi prinášať emotívne a atmosférické zážitky závislé od zmyslového vnímania. Prvýkrát výrazne zaujal v roku 2010 extrémne fyzickou performanciou *Tanz im Quadrat*, za ktorú získal na festivale ...příští vlna/next wave... ocenenie Projekt roku. Jeho diela sú pravidelne prezentované na domácich i zahraničných festivaloch. Mocek je členom IN-SITU – Európskej platformy pre umeleckú tvorbu vo verejnom priestore.

V Nitre sa prvý raz predstaví aj výrazný španielsky autor a režisér **Pablo Fidalgo** s inscenáciou ***Encyklopédia bolesti. I. diel: Zostane to medzi nami***, ktorá je jeho doteraz najosobnejším a súčasne najpolitickejším dielom. Rozpráva o inštitucionálnom násilí, o skúsenostiach niekoľkých generácií žiakov a študentov cirkevných škôl. V máji 2021 sa v španielskych novinách El País objavil článok, v ktorom bývalí študenti z Colegio Maristas vo Vigu opisovali sexuálne násilie, ktoré tam zažívali v šesťdesiatych rokoch. Článok spustil vlnu podobných výpovedí o ďalších španielskych školách a po takmer šesťdesiatich rokoch sa tak začal očistný proces – dôležitý pre tých, ktorí roky žili s traumou, ale aj pre celú spoločnosť. Podobnou skúsenosťou si v deväťdesiatych rokoch prešiel aj sám Pablo Fidalgo. Na príbehu s autobiografickými motívmi teraz ukazuje, ako sa niektorí ľudia ani v demokratickom režime nestránia autoritárskych praktík v záujme

udržania vlastných spoločenských pozícií. Kurátor Ján Šimko sa o inscenácii vyjadril: „*Autorovi a režisérovi v jednej osobe sa aj vďaka strhujúcemu výkonu filmového a televízneho herca Gonzala Cunilla podarilo na veľmi osobnom príbehu urobiť hlbokú sondu do spoločnosti a vytvoriť pôsobivú inscenáciu s použitím jednoduchých divadelných prostriedkov.*“

Pablo Fidalgo je španielsky spisovateľ, divadelný tvorca a nezávislý kurátor. Napísal niekoľko divadelných hier, za ktoré bol aj ocenený, a jeho tvorba bola prezentovaná na festivaloch po celom svete. Je umeleckým riaditeľom festivalu Escenas do Cambio v City of Culture v Santiagu de Compostela.

Nezávislé divadelné zoskupenie **Odivo**, ktorého spoluzakladateľkou je **Mária Danadová**, uviedlo v septembri 2020 dielo **Svetlonos**, na ktorom spolupracovalo s geniálnym bábkarom **Ivanom Martinkom**. Tvorcovia toto dielo opisujú ako multimedialnú bábkovú inscenáciu. Snúbi sa v nej dômyselná práca s bábkou a s novými technológiami (fotoaparát, projektor, počítač) so živou hudbou v podaní výborných hudobníkov Mariany Bódyovej a Lukáša Kubičinu. Hľadanie svetla, ktoré zmizlo alebo sa nám na chvíľu stratilo z dohľadu, je archetypálnym, multikultúrne zrozumiteľným obrazom. V nadväznosti na tento motív sa autori pýtajú: Kde sa končí svetlo a začína temnota? Kde sa končí strach a začína fascinácia? A vzápätí sami ponúkajú odpoveď: Tam, kde je tieň, musí byť aj svetlo. Postava Svetlonosa v inscenácii pre všetky vekové kategórie oživa ako spojenie živého herca a bábky v rozprávkovej obrazivosti a v technologicky bravúrnem predvedení. Ivan Martinka dotvára bábky v duchu performativnosti priamo na javisku. Divadelná kritička Lenka Džadíková v recenzii pre mloki.sk píše: „Svetlonos prináša dôveru v bábkové divadlo a pátranie po jeho možnostiach, hľadačstvo, pokoru, trpezlivosť (...). Podnecuje tvorivý nepokoj v slovenskom bábkovom divadle a vstupuje do konfrontácie i s viacerými slovenskými zoskupeniami či jednotlivcami, ktorí pracujú s postupmi umenia performancie a prostriedkami pohybového divadla.“

Nezávislé divadelné zoskupenie **Odivo** vo svojich dielach kombinuje prepracovanú vizuálnu zložku, prácu s bábkou či objektom, princípy pohybového divadla, živú hudbu a postupy umenia performancie. Jeho tvorba žne pravidelne

úspechy na slovenských i zahraničných festivaloch, a to divadelných, bábkarských i tanečných. **Ivan Martinka** je multidisciplinárny umelec – bábkar, herec, autor, režisér, výtvarník a realizátor nekonvenčných bábok. Spolupracoval s viacerými významnými umelcami, je spoluzakladateľom združenia Med a prach. Bábky či objekty zostrojil napríklad do oceňovanej inscenácie *Kukura* Divadla Aréna, do viacerých inscenácií Slovenského národného divadla (napríklad *Mojmír II. alebo Súmrak ríše*, *Bakchantky*) aj do niekoľkých filmov. V súčasnosti pôsobí na voľnej nohe, ale pravidelne spolupracuje s viacerými zriaďovanými aj nezávislými divadlami, napríklad s nitrianskym Novým divadlom.

Tvorbu nitrianskeho Divadla Andreja Bagara bude na festivale tento rok reprezentovať spoločensky angažovaná a súčasne edukatívna inscenácia ***Kým nastane ticho***. Autorka a dramaturgička Slavka Civiánová a režisérka Iveta Ditte Jurčová v spolupráci s nitrianskym hereckým súborom vytvorili inscenáciu o nevyhnutnosti chrániť krehkú prírodu a životné prostredie. V diele kombinujú interaktívne audio- a videoinštalácie s performatívnymi vstupmi hercov, ktorí na podklade dokumentárneho materiálu (občianske protesty proti neoprávnenej ťažbe dreva v Tichej a Kôprovej doline v roku 2007) prinášajú súčasný pohľad na vzťah človeka ku krajine a na stav slovenských lesov. V inscenácii sú citované aj konkrétne vyjadrenia z rozhovorov a videí ochranára, aktivistu a filmára Erika Baláža. Súčasne sa tu využívajú fyzikálno-chemické pokusy inšpirované aktivitami katedier fyziky a ekológie Fakulty prírodných vied UKF v Nitre, ako aj vedeckých múzeí na Slovensku a v Česku. Formou protestsongu mladej generácie – hereckej trojice Nikolett Dékány, Andrej Remeník, Tomáš Stopa rozvíja nitrianska inscenácia posolstvo celoeurópskych protestov mládeže proti nečinnosti v boji s klimatickými zmenami, ktoré iniciovala šestnásťročná Švédka Greta Thunberg. Súčasťou predstavenia je vzdelávací program pre deti a ich rodičov.

Slavka Civiánová je spätá s históriou Divadelnej Nitry, v rokoch 2003 – 2017 pôsobila na festivale ako manažérka a dramaturgička sprievodných podujatí a vzdelávacích programov. Od februára 2017 pôsobí ako dramaturgička a projektová manažérka v Divadle Andreja Bagara v Nitre. Je spoluautorkou niekoľkých odborných publikácií a autorkou viacerých umeleckých projektov

**KREHKOSŤ/
FRAGILITY**

realizovaných pre mesto Nitra. Okrem DAB v Nitre spolupracovala aj s Divadlom Nová scéna v Bratislave a so Starým divadlom Karola Spišáka v Nitre. **Iveta Ditte Jurčová** je zakladateľkou, umeleckou šéfkou a režisérkou Divadla Pôtoň v Bátovciach, no pravidelne spolupracuje aj s ďalšími slovenskými či českými divadlami. Vo svojej tvorbe sa zameriava predovšetkým na súčasné spoločenské témy. Pre jej režijnú poetiku je charakteristické oscilovanie medzi realizmom, až naturalizmom a silným zveličením, kryštalizujúcim do grotesky. Jej inscenácie stavajú na premyslenej vizuálnej koncepcii a výraznej imaginatívnosti.

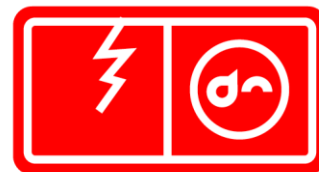
Vstupenky na predstavenia si záujemcovia môžu **zakúpiť online** prostredníctvom predajne siete GoOut a od **30. 8. 2022 aj v pokladnici festivalu (bod.K7, Štefánikova trieda 7, Nitra)** v pracovných dňoch v čase od 15.00 do 17.00.

O predstaveniach, online predaji vstupeniek, možnostiach kúpy a rezervácií vstupeniek cez pokladnicu sa dozviete na +421 949 853 333 a vstupenky@nitrafest.sk.

Asociácia Divadelná Nitra a spoluorganizátori zabezpečia dodržiavanie všetkých hygienických a protiepidemických opatrení počas konania Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra 2022 v súlade s aktuálne platnými predpismi Úradu verejného zdravotníctva SR, s úpravami Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre, s epidemickou vyhláškou riaditeľa Divadla Andreja Bagara v Nitre a s platnými vyhláškami spoluorganizátorov. O opatreniach budeme informovať na www.nitrafest.sk.

Záštitu nad Medzinárodným festivalom Divadelná Nitra 2022 prevzali predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja Milan Belica a primátor mesta Nitra Marek Hattas.

KREHKOSŤ / FRAGILITY

Hlavný organizátor

Asociácia Divadelná Nitra

Hlavní spoluorganizátori

Divadlo Andreja Bagara v Nitre, Nitriansky samosprávny kraj, mesto Nitra

Spoluorganizátori

Botanická záhrada pri SPU v Nitre; Domof Creativity; Kníhkupectvo, antikvariát a libresso Pod Vrškom; Krajské osvetové stredisko v Nitre; Kreatívne centrum Nitra; Mareena; Nitrianska galéria; Nitrianske kultúrne dedičstvo, o. z.; Ponitrianske múzeum v Nitre; Spojená škola internátna pre žiakov so zrakovým postihnutím, Bratislava; Vila K, o. z.; Základná škola kniežaťa Pribinu; Základná umelecká škola Jozefa Rosinského

Projekty Asociácie Divadelná Nitra podporili

Hlavní mediální partneri

